

Madrid els mata

Madrid necessitava una cultureta, una tipologia, una imatge. La «movida» madrilenya, una «moguda» amb molts punts foscos, li les has donades.

Ismael LOPEZ

P arlar sobre la «moguda» madrilenya no és res de nou. Ha esdevingut una cosa quasi corrent i diària. Ja no es sorprèn ningú per l'existència d'aquest tren-caclosques multicolor de *punkies*, *after-punkies*, *tecnos*, *roquers*, *funkys*, *bohemis* o *arrossegats*. Madrid està intensament ocupat perquè aquest invent no decaiga i que es pugui exportar a la resta del mapa ibèric. Ocupat que la «moguda» metropolitana siga l'espill i el model per a tota la joventut de les «províncies».

Crítics musicals, comentaristes d'espectacles, dissenyadors i filòsofs, duen anys en aquesta dura tasca de descobrir, explorar i vendre una cultura de la Cort. I sembla que s'ha iniciat una brega, que començà llançant el Rock-Ola contra Zeleste, la Mo-

rasol contra el 666, els aspectes genuïns «mesetaris» contra els catalans i europeus. Ocorre com amb Reagan: si no pot vendre les armes, inventa els enemics. El cas és que està per descobrir per què aquesta «moguda» és madrilenya i no de Betanzos o Sant Cugat i, sobretot, si existeix, i què s'amaga al darrere.

Una revista, un programa de ràdio i un local es diuen d'identica manera «Madrid me mata». N'hi ha més: un còmic mensual editat per la Regidoria de la Joventut de l'Ajuntament madrileny es titula *Madrid*, i l'encarregada de conformar, venerar i editar aquest conjunt de *collage* per a la nova ona de vells moderns, postmoderns, avantgardistes i bells, duu la capçalera *La luna de Madrid*. La cosa deu funcionar.

Marta Moriarty marca la línia en disseny i estètica, però també Agatha Ruiz de la Prada, modista en ocasions de la senyora del president, o Antonio Alvarado, que isqué de València «fa cinc anys, quan allà es vivia una embranzida tremenda, que, després, amb l'arribada del cavall, acabà amb la ciutat». Juntament amb ells, hi ha dibuixants com El Hortelano, Ouka Lele, Mariscal i Ceesepe; còmics com *Gratix*, *Boutique Beirut*; sales; garatges amplis per a grups que adoren un ambient de *pedigree*, únics, distints, inaccessibles, com La Fiesta, el Cha-cha-cha, el Triángulo, el Baile, el desfasat Rock-Ola o la Morasol, que tanca a les cinc de la matinada.

I també crítics, com el madur Diego Manrique, fa temps roquer, Carlos Tena o Jesús Ordovás. Segells, com «La Resucitada Independiente». I grups, molts

grups, *tecnos*, *poppies*, *mods*: Dinarama, Gabinete Caligari, Golpes Bajos, que deixaren Vigo per venir a la «moguda», com també ho feren Loquillo y Los Trogloditas, des de Barcelona. I els Zombies, Objetivo Birmania o Alfhaville. I les pel·lícules de Pedro Almodóvar, amb Chus Lampreave. I la crisi dels vuitanta. Tot plegat contribueix al fet que la

l'aurora. Per al modista Antonio Alvarado, «la modernitat és assumida avui com a forma de vida». Per a l'escriptor Eduardo Haro Ibars, «es tracta de situar-se a l'avantguarda»; i per al pintor Sigfrido Martín Bugué, «la postmodernitat està tan assumida que hauria d'inventar-se alguna cosa de nou, per a poder continuar dient-nos

Imatges, encara castisses, vendibles

«Nova Ona Madrilenya» pugua funcionar, malgrat la realitat d'unes altres músiques i d'un altres pobles.

Ho diuen els Ilegales: «ens mofem del panmadrilenyisme dels crítics i d'altres adalils de l'invent». I és que, potser, com ells criden en la seua cançó, són «temps nous, temps salvatges». Però no cal buscar-ne la raó només en la violència, la jungla i el terror d'un món urbà que ja era bastit des d'abans. La ciutat no és l'única peça d'aquest joc.

La luna, mare adoptiva de l'invent, en el número catorze, publicava un profund i transcendental debat: «¿Què és ser modern?» I les opinions van ser com el rosari de

moderns». Però la conclusió de Manolo Ferreras, locutor, fou tallant: «aquests nous plantejaments no duen a res». D'acord. Anem aclarint el primer punt: la «modernitat» està en l'elitisme, en l'esnobisme, en la diferenciabilitat i la pedanteria. Seguim.

Quan el senyor president de la Comunitat Autònoma de Madrid, Joaquín Laguarda, digué en el programa *La Clave* que «la peculiaritat d'aquesta Autonomia és que té dins la capitalitat de l'estat», i el «castís» i conservador Fernando Chueca Goitia va prestar-li suport dient: «aquesta Comunitat no existeix, cal organitzar-la», ens oferien el

punt número dos: cal fer Madrid, ja es veurà com.

Tercer: si darrere d'Ilegales hi ha la CBS i Hispavox produeix Dinarama, amb Lucho Gatica o Juanito Valderrama; si locutors històrics de la ràdio eren abans incondicionals d'Elvis, la Tuxedo Jass Band o els Moody Blues i ara pateixen pel futur de Parálisis Permanente, haurem de dubtar, una volta més de l'«art» i sospitar que pel mig hi ha la Casa de la Moneda i el Timbre.

Però la modernitat, l'autonomia i els diners, no ho expliquen tot. Són només tres cares d'un complex poliedre. La modernitat es compon d'una avantguarda estereotipa-

da, que no és avantguarda de res, sinó només d'ella mateixa. Recorren a un futur per nàixer i a un passat decadent i retrògrad que recorda les portades del cinquantí *Siete Fechas* i els almanacs per a oficines de xiques amb *hula-hop* i viatges en Lambretta. Amb aquelles imatges i els nous pentinats gòtics i pollicroms, les caçadores tatxetades i el cuir agressiu (unes palmeres damunt el pit, es fabrica un «modern»).

Apareixen en un moment de profunda descomposició de la majoria dels moviments socials que arrancaren les llibertats. Absents d'un omnipotent dictador que polaritzava tots amb ell o contra ell. Estranys a una dinàmica anterior, avui més frenada, que intentava constantment erigir un canvi real i no una continuïtat irreformable, tot i que encara hi ha la violència de determinades institucions, en la desconfiança per tot el que és polític i participatiu.

Centenars d'antics militants, rojos o negres, lluitadors i compromesos, són avui part social d'aquesta «moguda».

Com també cors solitaris, neuròtics i perseguits.

Modernitat ha estat sempre sinònim de progrés. Però hi ha una altra modernitat que no permet avançar socialment, encara que pugna escandalitzar els senyors d'AP com quan a l'ajuntament de Tierno Galván volgueren prohibir el còmic *Madriz* per una historieta on Supermax atacava i vencia Blas el Pina i Superfranki. El desencant, l'amarga desesperança, el canvi no realitzat, col·labora en el manteniment d'aquest fenomen que quasi ningú no s'atreveix a definir, a codificar. L'alcohol amb amfetes, el maquillatge escènic, els decibels, són l'arma de paper d'aquesta joventut bimil·lenària que exposa les seues idees a les solapes. I un neoexistencialisme pessimista, un desclasseament nòmada, sembla conduir-los a la racionalització

Joaquín Laguina: «Nosaltres i la nostra capitalitat»

depressiva d'un incert esdevenidor.

Lumpens de l'oci, secretàries avorrides i competidores de l'estètica, conformen aquest món que pot localitzar-se geogràficament en el barri de Salamanca, en el carrer d'Orense o en el complex Azca, entre d'altres. Una certa esquerra i una dreta

abstracta, camuflada, sembla fondre's en aquest avantguardisme daurat que alaba els nous «filòsofs» francesos, els iconoclastes esquerrans i els conservadors orteguians. Ni d'esquerra ni de dreta, sinó al contrari.

Amb aquest material humà, amb una generació realment perduda i no trobada, és fàcil produir una cultura artificial, explotada i espremuda fins a l'atipament pels *mass-media* i en profit de cases discogràfiques i d'un altre invent qualitativament superior i paral·lel: la Comunitat Madrilenya i la seua autonomia. Una autonomia organitzada des del no-res i el zero, tret de la immensa legió de funcionaris ja centralitzats de segles, necessitava una cultureta, una tipologia, una imatge de Madrid que també justificàs i exigís aquesta comunitat uniprovincial.

La ràdio, la premsa, l'«Edat d'Or» hi contribueixen, i en patenten una nova dimensió, una altra onada estètica, musical i gestual, ornada per les pel·lícules antigues de Berlanga o l'himne d'Agustín García Calvo. ¿Agradarà al senyor Leguina aquesta «cultura»? Probablement, perquè Madrid deu matar-lo, però menys que a nosaltres.

I és que el poble que n'oprimeix un altre també intenta vendre-li la seua «moguda», a més de les seues cadenes. Junt amb aquesta «nova ona», les cultures nacionals, pròpies, identificades amb el temps passat, amb la suor dels segles, no en venen ja ni un duro. Això diuen els gerents de l'invent.

El resultat és que qualsevol pot comprar *La luna* a Torrevella i endur-se-la a la platja o subscriure-s'hi des de Sanet i els Negrals. A tots interessa. Però, sobretot, interessa que la joventut faça poc, que es *passotitze* i antipolititze. Com la droga que aniquila Euskadi i n'adorm la força, l'existència d'un poble permanentment violat.

Definitivament, la «moguda madrilenya» és tan natural com el conglomerat a la fusta de pi. Sorgeix quan hi ha qui s'entesta que «la nit barcelonina és un caos» —com digué *El País*—, que la lluna de València no enllumena amb tanta intensitat i que la riba esquerra del Nerbion ja deixà de ser notícia.

Potser el caràcter principal de la «nova moguda madrilenya» és que no mou res, no té gens de nova i és tan madrilenya com la suma del Bronx, el barri d'Argüelles i Manhattan.

EXPOSICIÓ BECATS 'ALFONS ROIG 1983

Victoria Civera
Jaime Giménez de Haro
Miguel Simón

**'ENTREGA DEL PREMI
I BEQUES ALFONS 'ROIG 1984**

FEBRER-MARÇ

OPARPALLO

LANDERER, 5 Tels. 332 30 77/332 00 01
VALENCIA

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA